

Valtuustoaloite

Asiakkaalta perittyjen asiakasmaksujen enimmäismäärän seuraaminen

Nykyisellään (vuonna 2025) asiakasmaksujen enimmäismäärä, eli ns. maksukatto on asiakkaalle 762 euroa, johon tehdään indeksitarkistus joka vuosi. Maksukaton ylittyessä palvelut ovat maksuttomia kaikille niille henkilöille, joiden maksut ovat yhdessä kerryttäneet maksukattoa, esimerkiksi alle 18-vuotiaan palveluista perityt maksut lasketaan yhteen hänen huoltajansa maksujen kanssa. Yksittäisen kansalaisen saattaa olla myös hankala koota maksutietoja, mikäli hoidot jakautuvat usealle kohteelle, toisille hyvinvointialueille tai eri yliopistosairaaloille ja mukana on omat sekä alaikäisen maksutiedot.

Tietokannat on tehty helpottamaan ihmisten arkea. Omatoiminen tapahtumien ja kuittien seuraaminen ja laskeminen on erityisen vaikeaa vakavasti sairaiden, vammaisten sekä vanhusten kohdalla, jos se on haaste monelle työikäisellekin. Nykyinen järjestelmä hankaloittaa yksityisen henkilön maksukaton täyttymisen seuranta ja sen jälkeistä maksuttomien palveluiden hakemista.

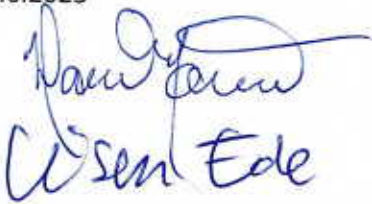
Vaikka laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista edellyttää, että asiakkaan on seurattava maksukattonsa ylittymistä itse, on mielestämme löydettävissä tekniset keinot, joilla Pohjanmaan hyvinvointialue ryhtyy seuraamaan asiakkaiden ja potilaiden maksukaton täyttymistä ja sen ilmoittamista automaattisesti asiakkaille, kun maksuvapaita palveluita on haettavissa.

Maksukaton seuraaminen on tehty vaikeaksi - hyvinvointialueella on lain mukaan toki oikeus vaatia asiakkaalta alkuperäiset maksukuittit, vaikka samat tiedot on tallennettu hyvinvointialueen maksujärjestelmissä. Voidaan myös edellyttää, että uusi asiakas- ja potilastietojärjestelmä kykenee jo nyt tai tulevaisuudessa kokoamaan kaikkien asiakkaiden ja potilaiden maksutiedot niin, että järjestelmä ilmoittaa välittömästi maksukaton ylittymisestä.

Toivomme, että asian etenemisessä huomioidaan kiireellisyysjärjestyksessä ensi sijassa monisairaant, vammaiset ja kotona asuva vanhusväestö, muiden osalta siinä vaiheessa, jossa tekniikka sen suo.

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä

2.6.2025

Ulla Saari